

3-4. lap a hirtől

FERTŐTLENÍTVE.

Debreczen, 1892.

255. szám

Kedd, november 1.

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hétra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó lap tulajdonos,
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1694. sz. Dr. Dusóczky ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetéses a legmódszerűsebb áraszámitás mellett vértetek fel
Egyes szám 4 kr.

Halottak napján.

Debreczen, nov. 1.

Felséges aranyos nyári idő a te ragyogó napoddal, a te balzsamos illatoddal, a te kedves madárcsicsergéseddel, egész pompáddal és mindazzal, a mi bájos, eltűntél!

Hideg szél lóbálja a fonnyadt ágat az utcákon ide s tova és az egész természet átláthatlan ködfátyolba burkolózott. A kopasz, lombtalan ágak mély sóhajokot csalnak ki keblükből a földi dolgok múlandósága miatt.

Minden, de minden oly szomorú... Néma csendben járnak-kelnek az emberek, kiknek arczára mintegy ráfagyott a mosoly; a beszédes ajkak elcsöndesedtek, de annál jobban dobog a szív, mely különösen ma, halottak napján érzi azt a nagy űrt, melyet elhunyt szerettei hagytak maguk után.

Maga a haldokló természet is a mulandóság bús angyalát idézi föl lelkükben. Az idő komor. A napnak, e ragyogó és meleget adó fényttestnek sugarai sem aranyszínűek többé, hanem halványak, nélkülözik a meleget s csak néha-néha érintik a földet, mintha válni akarnának tőle örökre. Gyászbaborult alakokkal találkozunk, kik nesztelen léptekkel sietnek a temető felé, hol annyi édes ábránd nyugszik megfagyva, annyi gondolat elte-

metve, annyi eszme eltiporva, elhantolva és egykor annyi nemesen és nemtelenül dobogó szív eltakarva, elporladva...

Kigyul a kegyelet letette mécs pislalángja a sirok domboru halmain és a lélek visszaszáll, emlékeztén régi időkre, midőn derült volt az ég, fényesen ragyogott a nap, a szeretet melege delelőn állott és csak élet volt körülöttünk; nem éreztük a halál lehetőségét, rá sem is gondoltunk.

Pedig készen kell lennünk a halál gondolatára; elválhatlan jó barátunk az, mely eljön érettünk, hogy eltemessen velünk örömet, eltemessen bűnt, bajt, szomorúságot, eltemessen porló testünk mellé szenvedést és élvezést.

De mortuis nil nisi bene. A halottakról semmit, ha nem jót. Az örök szép, az örök dicső: ez adta a római ajkára ezt a mondást. Tehát mondjunk jót. Az ország is temetett, neki is van miről emlékezni; az ő halottja is várja a kegyelet lángját azon a siron, melyet az eltévesztett lojalitás és a túlzott hazafiság, a nemzet és a hadsereg között való végleges „kibékülés“ jó barátai közösen hantoltak föl legutóbb.

Még friss a hant, melyet rádobtunk közösen a sirra; még visszakísért a tetszhalott, melyet könnyelmű lélekkel eltemettünk és ijeszt bennünket megjelenésével. Kihat az egész magyar nemzetre a rette-

gés és keresi okozóját a kísértetjárásnak, mely a nemzet és a fölkennt fejedelem között száll, terjed, — halotti fagyot teremtve maga körül.

Temetnünk kellett, hogy fölengedjen a fagy a nemzet szívéből; hogy a koronás fő szabad eszméért küzdő gondolatai szabadokká legyenek; hogy elűzzük a két hatalmasság között a kísértetet; hogy ne engedjünk helyett közöttünk a reakciónak; közöttünk: a szabadságért mindig szívvel, lélekkel küzdött magyar nemzet fiai között.

Már látjuk oszlani a ködöt, mely sűrű fátyolával körülvonta királyunk szívét; mely nem engedte, hogy lássuk tisztán, hogy a nemzet beszélhessen koronás atyjával, mint fű szokott. A reakció kísértete elszánt és tiszta, napsugaras derű omlik el a magyar nemzet egén.

Gyujtsuk meg tehát az emlékezet fátyolját a halott sirja fölött; a szabadelvűség diadalt ül a visszavonás kísértete fölött és mi buzgó szívvel, nyugalmas magunkba tért lélekkel mondhatjuk el, hogy föltámadunk!

(K)

— Az 1893-iki költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága W a h r m a n n Mór elnöke alatt tegnapi ülésében tárgyalás alá vette a kereskedelmi tárca költségvetését, melyet B o k r o s s Elek előadó bevezető előadásában tüzetesen ismertetett, kiemelve, hogy a jelen költségvetés az államháztartás egyensúlyának érintése nélkül a továbbfejlesztés minden

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Elmulás.

Kebelemre száll a ború,
Mint valami átok,
Valahányszor szép virágot,
Nyiló rózsát látok...

Nemrég láttam valahol egy
Nyiló virágszálat;
Es alig, hogy rám mosolygott:
Elfogott a bánat...

El fog mulni mosolygásod:
Elmulandó rózsá...
Tavaszodat eltemeti
Télenyészett hója...

Mosolyodnak nem mondhatom:
Hogy maradjon, várjon...
A szívemnek nem tilthatom,
Wogy utána fájjon...

Szepesi Ervin.

Mindenszentek napján.

(Elbeszélés.)

Irta: Katona Imre.

I.

A meleg, permeteg eső hideg zimankóvá fagyott. Sűrű, nehéz szürke köd ült a vidékre; az erdő tölgyei elbújtak a sűrű fátyol alá, a makk

folyt özönnel a hervatag irtásra. A hegyek erősen pipáltak, mint pipál hidegnek ivadán az öreg ember a jól fűtött kályha melege mellett.

Meg is öszült a vén „Szálás“ másnap reggelre. Lehullott az első hó.

A solymosiak felkötötték a „lélek melegítőt“; nagy szükség lesz arra ezek után...

B e n d e Rozál igyekezett kifelé az erdőbe. Csipős szél csapta meg két szép piros orcáját, hogy kékült beleje. De Rozál nem tágitott. Ment a hegynek bátran, piczi kezét fázón dugva a vastag angyalbőr „bűbéli“ alá.

A k a l l ó k v ö l g y é n é l, a „boszorkánykő“ táján legalkalmasabb helyet talált. Félenken nézett körül: nem-e látja meg valami fölös szem; tartózkodva nyúlt be kebelébe, hosszú, összekötött zsinet húzva ki onnan.

A b e n e i r e m e t e h á z felől sebeszaladva ugrált a friss hóban egy nagy sárga kutya. Füleit előre szegve, erősen szimatolva, kaparta hátra dühösen a pelyhes hószilánkokat; szűkölve vonított egyet az erdő felé, mintha a gazdáját akarná figyelmessé tenni, hogy idegen szagot érez.

B e n d e Rozál pedig, a mint kihúzta kebeléből az erős zsinetet, leterítette azt a száraz avarra, melyről valami kőszá szellő elfűtta a könnyű hórteget; aztán keresve-keresgélte a le-törött, korhadt galyak között. Arcza kipirult a munkában, kezei megkékültek a metszőn-éles hidegben, míg egy kis nyalabot össze tudott keríteni a zsinegbe. A nyakát eltakaró meleg lélekmelegítő lekivánczolt róla, mikor azon igyekezelt, hogy a nyalab rózsát a hátára segítse. A b e n e i r e m e t e h á z felől ez idő alatt baktatva lépdelt Burkus-Cseléd Gyuri. Nyalka legény hírében

állott egész Solymoson, pedig csak most került le a g ö m ö r i h e g y e k b ő l kerülőnek. Vigan fűtyörészve haladt az ösvényen, kutyája türelmetlenül szaladt már elébe, meg vissza, előre.

Burkus-Cseléd Gyuri megállott, mint a csövek. Bende Rozál két izmos bokája állította meg.

— No gyerek — szól magában Burkus-Cseléd Gyurka, — ilyet tudjon mutatni a gömöri barkó!

Közelebb lépett Bende Rozálhoz.

— Segitek lelkem, könnyebb lesz a terhed. Bende Rozál halálra ijedten látta meg a csinos kerülőt maga előtt, a mint hirtelen megfordult.

— Köszönöm a jó szíveségét; majd csak elgyőzőm már magam is, — rebegette reszkető ajkakkal.

Kicsi tartotta, hogy Burkus-Cseléd Gyurka bele nem fogult a nézésébe. Sok szép asszony formáját fogta már fel a két szemé, de még ilyent nem látott. A mint ott állt, nekiperulva a félelemnek, a nehéz munkának, szemében nagy könnyecseppel, mely úgy csillogott, mint napfényben az elkésett harmatcsepp, — hát Cseléd Gyurka elfelejtette, hogy ő most hivatal.

— Nem bántlak én hugom, pedig jussom volna hozzá. Tilalmasból viszed a fát.

Bende Rozál hálás pillantást vetett a nyalka legényre.

— Ne is szaporítsa lelkem, a nyomorúságot. Szegény özvegy vagyok: a lelkem megholt jó uramnak a sirja üresen marad mindenszentek napjára, ha elveszti azt a kis rózsát.

A két csillagszem nedves fénye mutatta, hogy nagy dolog sorja biz' az.

Bende Rozál bátrabb lett a biztatásra.

tényezőjét felkarolja. L u k á s miniszter, kinek ez alkalommal volt először alkalmá a tárcza felelős vezetőjeként a bizottság előtt megjelenni, kéri a tárcza költségvetésének azon jóakaratu megítélését, amelylyel a boldogult elődjének idejében mindenkor találkozott.

— A képviselőház folyó évi november hó 3-án csütörtökön d. e. 10 órákor ülést tart.

— Reiszig Ede államtitkár képviselőjelölt. Zombolyáról sürgönyözik, hogy a zombolyai választókerület szabadelvű-párti választói Reiszig Ede államtitkárt, Csekolics Endre elnöke alatt megtartott értekezletükön, egyhangulag országgyűlési képviselőjükké jelölték.

— A király előtt. Hieronymi Károly, a legfőbb számvevőszék elnöke, tegnap délelőtt 1/2 10 órákor tette le ő Felsége kezébe hivatali esküjét gróf Szapáry miniszterelnök jelenlétében. Az eskümintát Tarkovich államtitkár olvasta fel. Az eskü letétel után ő Felsége Hieronymit kihallgatáson fogadta. Tegnap délelőtt külön kihallgatáson fogadta ő Felsége Szogyény nagykövetet és báró Fejérváry honvédelmi minisztert. Szogyény megköszönte felmentését és berlini nagykövetté való kinevezését. Miután Szogyény már mint külügyminiszteri osztályfőnök tett esküt, újabb eskületétel nem mutatkozott szükségesnek. Szogyény tegnap bucsuzott el miniszteriumától s báró Fejérváry honvédelmi miniszter átvette a tárcza vezetését. Szogyény bemutatta az összes tisztviselőket. A legfőbb számvevőszék volt elnöke Gajzágó Salamon ma tette le az esküt, mint valóságos belső titkos tanácsos.

Földadó reform.

Debreczen, nov. 1.

Poroszországban rendkívüli fontos elv zászlaját bontották ki; ez a földadónak nemcsak leszállítása, hanem mint állami adónak teljes eltörlése és a községi és egyesületi hatáskörbe való utalása. Vagyis más szóval Németországban el-

— Ennek az árából akarnám a koszorut a lelkem megholt jó uram fölhaltolt sírjára tenni.

— Van-e már esztendeje az urad halomlásának, hugom? — kérdi Gyurka megkapatva egy eszmétől.

— Tavasz kihajtáskor harmadikba fordulunk.

— Hát miért nem mégysz férjhez hugom; nem neked való az özvegység?!

— Hhaj, lelkem, — szolt elpirulva Rozál; — a kit én szeretnék, föld alatt van már az: a ki meg engem szeretne, nincsen olyan . . . senki.

— Hát én, — hugom, — senki sem vagyok?!

Szenvedélyesen ölelte át hirtelen a Rozál derakát és nagyban erőlködött, hogy az ajkaival a szép asszony száját elérje.

Rozál dühösen csapott öklével a Cseléd Gyurka arcába.

— Elereszzen kelmed szép szérével, mert Isten engem, csuffá teszem!

Gyurka vissza tántorgott a nem várt ütéstől; mire eltűnt a káprázat szeme elől, Rozál a solymosi uton haladt, hátra sem tekintve.

Gyurka körül pillantott, nem látta e valaki, soká, soká nézett a gyönyörűséges szép asszony után, — azután fűtörészve haladt az erdő felé.

A kutyája fájdalmasan vonitva ballagott utána.

— Ne szomorogj „Muszkám“, azért csak kividul még a nap!

II.

Bende Rozál busan hajtja fejét a csinált virág koszorura. Kicsi háza szobájában tőz sem pislog; dideregve szorongatja markában a koszoru forgács pántlikáját.

Oh, az ő kedves jó ura bizonyosan látta, hogyan vált meg a teli „bujbéli“ től, csakhogy koszorut vehessen a sírjára. Nem engedett piszkot esni a tisztességén! Pedig, hogy nyult utána erős kézzel az a legény . . .

. . . Az a legény . . .

készült a törvényjavaslat, a mely szerint az állam lemond a földadóból befolyó bevételeiről és a föld megadóztatási jogát a községekre és területekre ruhazza, azok közigazgatási és közgazdasági érdekeinek előmozdítása szempontjából. Az állam bevételei a jövedelmi és indirekt adókból fedeztetnek, melyek a behozandó póttadóval még felemeltetnek és az eddiginél nagyobb szigorúsággal hajtatnak be.

Ők e nagyszabású adóreformra első sorban is amaz igazságtalanság, a melyet az állam a földmivelő osztálylyal szemben, mely ma a legnehezebb megélhetési viszonyokkal küzködik, gyakorol akkor, a mikor a tőke és más foglalkozások jövedelménél sokkal magasabban adóztatja magát a nélkül, hogy maga a vidék, ahonnan ez óriási adók befolyanak, kellő vizontszolgálatokban részesülne az állam részéről.

Két eszme lengi át az új javaslatokat; először is, hogy az állam terhei minden állampolgár között aránylagosan oszoljanak meg; másodsor, hogy ha ezen arány felett befolyó összeg azok javára és azok közvetlen befolyása alatt, a kik által fizettetik, használtassék fel.

Kiszámíthatlan horderővel bírnak e reformok s kiszámíthatlanok azok az eredmények, a melyek ez elvek keresztülvitele által eléretnek.

Tekintsük csak a mi adózási viszonyainkat. Államháztartásunk legnagyobb bevételei a földadóra alapítvák.

Már most hasonlitsuk össze a vidéki kis-, közép- vagy nagybirtokos által fizetett adóösszegeket egy város tőzsér, tőkepenzes vagy bármely üzletember adójával, nem is szólva az eddig minden teher alól kisiklott bőrzéről, a méltányosság minden szikráját nélkülöző állapotokat fogunk találni.

Vegyük már most ez aránytalansággal szemben azokat a jótéteményeket, a melyekkel államunk a vidéket, a gondoskodást, a melylyel mezőgazdaságunkat elhalmozza, azt fogjuk találni, hogy azokból az évnegyedként a nép véres verejtékével összekapart és beszállított adóösszegekben a legkevésbé jut a népnek és a vidéknek, mely azt fizeti, a legkevésbé a foglalkozás tökéletesítésére, mely azt előállítja és sokkal több

amaz institúciókra, melyek a központok, első sorban a fővárosi üzleti, az adózás alól leginkább kibujt lakóinak érdekei előmozdítására szolgálak.

Az új porosz törvényjavaslat egyik legnagyobb célja az adózás újraszervezésével ez irányban is utját vágni annak az áramlatnak, mely nálunk is kezdi veszedelmes jeleit éreztetni s ez a szellemi és anyagi erők mesterséges összpontosítása, a központokba a vidék rovására, melynek érdekei teljesen elhanyagoltatnak. A számítások szerint, daczára annak, hogy a kerületek és községek közigazgatási és közgazdasági érdekeinek támogatására az eddiginél nagyobb terhek vétettek fel, vannak Poroszországnak vidékei, hol a földbirtok terhei elfogadása esetén 30-40 százalékkal csökkennek.

Osztrák szomszédainknál is elkészült a progresszív adó behozataláról szóló törvényjavaslat, mely bizonyos minimális jövedelemmel rendelkező néposztályokat teljesen felmenti az adózás kötelezettsége alól, míg viszont a vagyonosabb osztályokat aránylag is magasabb adótételekkel sújtja.

Szociális- és emberi szempontból csak üdvözölhetjük a progresszív adó behozatalát, mind a két röviden körvonalozott adóreformot pedig ajánljuk közgazdasági életünk vezéregyéniségeinek figyelmébe.

Átkos föld.

Debreczen, nov. 1.

Akár a piros husvéti tojásra, akár a nyárfa fehér hójába, vagy a fekete kőbe vessék nevünket, czimerünket: az emléknek meg kell semmisülnie.

A természet élete örök forgásban és nyüzsgésben nyilvánul. Új alkotása: az ósrégi elemek újabb csoportosulása csak; mint az éj a napot: úgy követi nyomban a pusztulás az alkotást. Minden érett gyümölcsnek magva van: az enyészetben rejlik a megújuló élet csirája!

Végpusztulás a nagy Alkotó műveiben nincsen; a rom: emberi alkotás. A természetben,

És vezette be a hideg házba Bende Rozál a nyalka szép Cseléd Gyurkát.

III.

Kongva hallatszott a harang hangja a karsu toronyból. A kőd fölszállt a hallottak napjára; de zuhogott aztán belőle az eső.

Csatakosan sárosan igyekezett mindenki a temetőbe. A sirok fénylettek a sok gyertyavilágtól, a sok koszorutól, melyeket a jó emlék rájuk lerakott.

Burkus-Cseléd Gyurka is siet a szép Bende Rozálhoz. Czupog a sár alatta, a mint emelgeti a lábát. De bizony ő most nem válogat. Várja a menyecske, mert megígérte neki hogy együtt mennek ki a temetőbe a koszorut a meghalt jó ura sírjára letenni.

Rozál is nehéz szívvél várja.

— Te, én szívem gyönyörűséges szép képe, ugy-e, hogy siettem? — szóllit be Gyurka.

— Bizony nem izzadt beléd, kelmed, — felelt neki Rozál odasimulva gyöngéden a legény mellére.

— Nini édes; hiszen még föl sem is készültél az utra, mégis én késtem?

— Kelmeddel együtt. A lelkem meghalt jó uramnak milyen szép koszoruja került ugy-e?

— Biz az szép; de igyekezzünk kifelé, mert ránk szakad az este szívem.

Bende Rozál keble erősen hullámozott, égettő tűz sugárzott ki szemeiből; megkapta a két keze közé a Cseléd Gyurka szép fejét, — ajkai mohón tapadtak a Gyurka ajkaira hosszan édesen.

Azuután halkán susogva remegő ajakkal suzta oda:

— Majd kiküldöm valakivel azt a koszorut.

A megholt Bende Tamás sírja koszorunélkül maradt az idej halottak napján.

Rozál tovább gondolkozott . . .

— Az a legény! Pörge kalapját féloldalt tűzte, hetyke bajuszát erősen pödörte. Istenem, milyen szaga volt annak, mikor közel járt az ajkamhoz . . . Mándlija hogy feszült a mellén, bőr nadrágja hogy ropogott a kődös időben, mintha csikorgott volna uri csizma módjára. Aztán a szeme! Hogy csillant meg, mikor rám nézett. Az a két fényes szem.

Összerázkódott. Halkan csördült össze a hasz-pántlika reszkető kezeiben.

Féltette a koszorut. Kinézett az utcára; megállt, a kapu ajtaja félfájához hajtva fejét és merengett az esős időbe.

Nagyot döbbsant a szive hirtelen. Olyan melegét érzett mintha pejes dunna takarná palyolat testét; mintha forró csókok borítának el pihegő, szép domboru mellét, minthn agyon akarná szoritani valaki tüzes öleléssel, forró vágygyal, lándoló szerelemmel.

Cseléd Gyurka fordult be az utcába.

Bende Rozált odaszögezte a félfához szive dobbanása; nem tudott onnan elmozdulni. Csak csitította, szorongatta rajta a két kezét, de biz az dobbant, mindig jobban, mindég erősebb lüktetéssel, valahány lépést közeledett Cseléd Gyurka feléje.

— Haragszol-e még reám, hugom? — Jó nap Isten! — szolt hozzá Gyurka mosolygón.

— Kelmed a hibám haragossa, jussa van hozzá; — felelt Bende Rozál, lesütve a szemét.

— Ne fájjon a te lelked azért, hugom. Itt a kezem; ember keze: békesség vezérli.

— Nincs hát kelmed hozzám ellenséges szívvél? — szolt Rozál, megragadva a Cseléd Gyurka kezét.

Reszketett egy darabig, a mint Gyurka szorongatta a kis kezét öblös markában, azután ő is visszazoritotta.

— No lelkem, így szent a béke közöttünk. Hát koszorud van-e már az urad sírjára; mert a rőzsét azóta feltűzelték az erdőn.

— Van ám, nézze meg kigyelmed.

melynek keretébe a mi alkotásaink foglaltatnak, csak pihenő elemek vannak, melyekből nem sokára új élet fakadozik.

Meg kell válnunk az élettől és új életnek helyet engedni!

A bucsu végórja nehéz, mert a viszontlátás oly soká, vagy talán soha sem lesz! Ah! ne hagyj el Remény, melyet a szent Hit a Szeretnek elébe vett! Remény! légy te nagyobb és könyörületesebb szeretetünknek! Igen, a viszontlátásig! A. B. F. R. A.

A koszoru, melyet ma szeretteink sírjára helyeztünk, jelképezze mulandóságunk-, bánatunk- és néma fájdalmunkat! És mi is fejezhetné ki azokat hűbben, mint a közbe font virág-szemelvény! Ma választották el a zsenyéket az anyaföld említtől; könnyezik annak minden szála!

Virág áldozatot hoz nekünk ma a kegyelet. Fogadjátok Ti tiszta lelkek, tiszta lelkünkől szánt áldozatot sírjaitok oltárán!

A fájdalom: a múlt örömei alja szálljon még mélyebbre le Tihozzatok! Ah! nem lehet az, hogy ne érezetek ott, hol boldogságunk csak szótlanul, mint az égfele mosolygó virág, pihen! Mily szép is az a halál, mely újra ölelésre tárt karjaidba visz! . . .

És a megszámlálhatlan nyüzsgő ember-tömeg itt az enyészett mezején mind sirat valakit? Nem. Nagyobb része csak szemlét tart a siránkozók; bámulja a nagy fényt, mely csak úgy elvéve török meg egyesek szemében.

Kiki tehetsége szerint járul a fénypompá kifejtéséhez. A fény nagysága, mértéke legyen lángoló szeretetünknek, mert szív viszonyainkat még a feltámadásig is ellenőrzi a világ!

Hjában! a kőbe vésett felirat sem hiteles; ez csak későbbi kornak szól. Ki ma nem világít: örök homálylyal fedve, fedte kedvesét!!

Azt hiszitek?!

Ez ebben egyszer emlékszik meg rólatok a vallás — milliomszor a szív!

Mig a szív érez, nem vagytok elfeledve. Dobbanása alatt virul, emelkedik hamvaitok felett a sírdomb! Mint a vakondok utat tőr hozzatok a fájdalom; ugyanezen uton visszatérve ismét szívünk mélyébe zárkozik! . . .

Amott a sötétben, az akácok dextritított lombja alatt, messze a síroktól egy szoborszerű alak áll mozdulatlanul. Révedező szeme pilláin a fájdalom harmat gyöngye rezeg. Fejéről leomló nagy kendőjét erősen szorítja keblére imára kulcsolt kezeivel, mert lángoló szive még a sűrű gyászruhán is árulója lehet. Majd égre villan szemsugára, segítségül hiva a sötét felleget, mely a fénytenger felett mint a vészmadár tova siet, mert: kevés az éj leple, mely nagy bűne titkát fedezze!

Futna a pokolba is, ha lába nem volna legyökerezve, mint amott a sudar jegenye. Piczi lába éppen átmérője azon gödrös kis darab földnek, mely bűnjelét takarja.

Szerelme nem az oltár előtt szentesített. Szeretett csak úgy Isten törvénye szerint.

Nemes szerelmének vad gyümölcse a lejtő magaslatáról az árokba esett; ott rothad észrevétlenül a létjogosult halandók szemei elől!

Pap nem kísérte a törvénytelen új szülőt a vég utra, egy szentségben sem részesült. A meggyalázott hajdon és Isten végzett mindent.

Hallod-e ezt a szót: meggyalázott?!

Érted-e ezt a szót: törvénytelen?! Ha tanuk nélkül adtad, tanu nélkül fogadd vissza Isten! örök törvényes alkotásod! Legyen most is a Te szent akaratod!

Anyátlan csecsemő! Itt, az édes anya lábnyoma alatt találtad talpalatnyi lelecezházad! Ez az új osztású átkos földed, mielőtt még szülőháza megállhatna volna! . . .

A világosság gőcpontjában egy házaspár állja körül egyetlen és utolsó reményük: gyermekük sírhalmát. Sir az asszony; a férj egykedvűen szemléli a jövő-menőket.

A nő érzi csak a fájdalmat, mert minden gyermek az anyáé. A nőnek tisztán a fájdalom jutott osztályrészül. Nemcsak rövid fájdalommal szül, és örök fájdalommal sirat, de szerelme mézében is sokszor ott feketelik a méh sima fulánkja.

És miért készített a közbecsült hitvestárs, férje tudtán kívül még egy koszorút? Egyike a messze földön nyugvó szeretőnek ment,

ki az itt pihenő gyermekét a mostoha apánál jobban szerette.

A férj csak a nő becsületét mentette meg. A gyermeknek most törvényes neve van, és mit törődne továbbra a világ? . . . A sírdomb alatt névtelenül nyugodni nem lehet!

És te asszony! kit a világ sárral dobott meg, mert hűtelen voltál, légy nyugodt, ne zavartasd magad itt a béke honában!

Nincsen oly átok, mely kivethetne sírdomból. Jó anya voltál; egy hétre követted gyermeked a halálba!

Hivebb voltál angyalodhoz . . . elhagytál . . . megbocsátok.

Gondy Károly.

Különfélék.

* Az új husz koronás aranyok. Az új veretű körmőcsi husz koronás aranyok ellen némely részről azt hozzák, hogy azokon hibás ő felsége álló alakja és helyesebb lett volna azokra ő felsége mellképét veretni, másrészt pedig hibáztatják az érme rajzának laposságát. E két ellenvetésre szakértő kézből a következő észrevételeket közli a N-t:

„Két kifogást tesznek lapjaink az új körmőcsi aranyok ellen. Az egyik ő felsége alakjának rajzára vonatkozik. De hát az, vajjon pénzünkben az uralkodó egész alakja vagy csak mellképe legyen-e látható, izlés dolga. És így ezen nem akarok vitába bocsátkozni. De azok, akik a rajz ellen e kifogást teszik, bizonyára nem tudják, hogy a körmőcsi pénzverdének századokon át megőrzött szokása, — hogy aranypénzeire az uralkodó király egész alakját vereti.

A másik felmerült kifogás, mely az új aranyok rajzának laposságát panaszolja, még nagyobb értelmetlenséget mutat, mint az előbbi. Tudvalevő, hogy a valutatörvény kötelességévé teszi az államkincstárnak a természetes kopás által bizonyos határig súlyábol vesztett aranyokat, új teljes súlyu aranyokkal beváltani. Fontos feladat volt tehát, hogy a forgalomban való kopás lehetőségét már a pénz eredeti veretésénél a lehető legkisebb mértékra redukálják. — Ezért látszik az új pénznek rajza laposnak. De csak látszik. Mert az új aranyok reliefje ép oly éles kiemelkedő, mint bármely más európai pénzé, csak hogy a kopás csökkentése érdekében került az új érmet metsző művész minden oly éles kiemelkedést, mely könnyen és gyorsan kopik le a forgalomban és igyekezett a relief széleit lejtőssé tenni. Az új érme metszésének művészi voltát éppen ez a körülmény mutatja legjobban.

* A königgrätzi csata. Pompás dolog esett meg a nagyváradi királyi táblával. Olyan história, a mely netovábbja a vaskalaposságnak s a mely sok mulatságot okozna egy bohózatos operetben. Az eset előzménye ez. Egy aradmegyei legényt 1866-ban besoroztak és elvitték harcolni a burkusok ellen. A szegény katona a königgrätzi ütközetben még részt vett, de azontul nyoma vesztett. Hihetőleg azoknak a névtelen halottaknak a számát szaporította, a kik egy csomóba dobva fekszenek a nagy csatatér nagy sírjaiban. Hát ennek a katonának maradt valami vagyona, a miért is szükségessé vált a holtta nyilvánítása. Az örökösök ugyanis tul akartak adni a vagyonon. Miután a königgrätzi csata óta annyi idő eltelt, mennyi ily esetben a holttanvilvántáshoz szükséges, hát az ez iránt megindított eljárás az aradi törvényszék előtt azzal ért véget, hogy a holttanvilvántást kimondták. Főlebbezés folytán az ügy a nagyváradi kir. táblához került, a mely a holttanvilvántásra vonatkozó határozatot — megsemmisítette. Megsemmisítette pedig azzal az indokolással, mivel az eljárás során nem igazolták, hogy — mikor volt a königgrätzi csata.

* Nők a postaszolgálatban. Az utóbbi évek során igen jelentékeny arányokat öltött a nők alkalmazása a hazai posta- és távirtdaszolgálatban. Az idő szerint a nem kincstári hivatalokat 1474 helyen nők látják el; az állami posta- és távirtdaszolgálatban a folyó év elején mint kevesebb mint kiadó s részben mint napidijas, összesen tehát 2167 nő — majdnem fele a férfialkalmazottak számának (4920) állott ez év elején a magyar posta- és távirtdaszolgálatban. A nők ily kiterjedt mérvű alkalmazása némileg

zavarólag kezdett már hatni a szolgálatra, minnek folytán a női személyzetnek kincstári hivataloknál való alkalmazását az idén szűkebb keretre szorították s nevezetesen a kezelők számát 201-ről 150-re szállították le.

* A verseczi honvédelemk leleplezése. Holnap leplezik le Verseczen az 1848—49-iki szabadságharcban elesett és abban részt vett verseczi honvédek emlékére emelt emlékoszlopot. A díszes honvédelemk magas vaspiramis, melynek tetején Hungaria ércszobrára látható; a nemtő cser- és babérkoszorút tart kinyújtott kezében. Az emlékoszlop nem országos gyűjtés útján, hanem nagyobbára szerény viszonyok közt élő verseczi polgárok adományaiból készült. Ez az emlékoszlop annál kegyetesebb ereklyéje lesz a szabadságharcnak, mert azoknak a régi verseczi honvédeknek dicsőséges emlékét fogja hirdetni, a kik bár nem értették hazájuk nyelvét, mégis mint hű fiai megértették hívó szózatát. Versecz hazafias polgársága nagy ünnepélyességgel és hazafias szellemben fogja a honvédelemkét holnap leleplezni.

* Rendelet az antiszemizmussal szemben. A hesszeni minisztérium az antiszemizmussal szemben rendeltetett bocsátott ki, melyben a leghatározottabban hangon rosszaságát fejezi ki a zsidók ellen való ellenségeskedések fölött. Gyalázatos dolog az — mondja a rendelet — hogy az antiszemita törekvések odairányulnak, hogy a zsidókat jogikban megsértésék. A kormány az ilyes törekvésekben résztvevő állam, hivatalnokok agitációit úgy fogja fel, mint azoknak a legfelsőbb helyről is jóváhagyott alapelveknek megsértését, melyek az izraelita állampolgárokkal való hánásmódra vonatkoznak. Ez pedig nem szabad túrnie a kormánynak. A rendelet, záró soraiiban, az ilyen hivatalnokokat fegyelmi eljárás fenyegeti.

Két nemes szív.

A világ nagyon rossz; nyelvére veszi, szólja, szapulja az embert. Itéletet mond, pácát tör a jellemek felett; de soha, soha sem az érdem, mindenkor a lesújtó rosszakarat szerint.

Az a szegény, az az árva, az a mindenki-elhagyatott fiatal ember, gonderhes életet él, aki éjszakákat szenved át kínosan, gyötrelmesen, álmatlanul, a betevő falat — a tápláló kenyérért; az is ott van a világ nyelvén szól a súlyosan kemény vád, letiparni igyekszik még alább onnan. ahová szerencsétlensége, ahová küzdelmei juttatták.

— Az a Szélivér Oszkár, az a könnyelmű, az a léha fráter. Nagy vagyont örökölt, könnyelműen a nyakára hágtott, érezheti most a könnyelműségét. Ugy arat, ahogy vetett.

Igy szól a világ, így beszélnek az emberek, pedig hát a való egészen más. Örökölt de mit? Nagy vagyont, a rátáblázott adósággokkal. Maga is azt hitte, hogy minden van és nem volt semmije. Mikor rá maradt a vagyon s világos lett előtte, hogy az édes apja válságos küzdelemben birta csak magát felszinen tartani, szomorú, bágyadt lehagolt lett. De egyszerre édes érzélem dobbant fel szívében, lángolóvá tette a gyönyör, a drága vágy tudata és más utat keresett.

— Ha én ezt a vagyont magamnak még megmenthetném? Ha én tisztázhatnám az adóságot, teremthetnék új, boldog elégedett életet?

Megpróbálta. Éjjelezett, mert a nappalok kevesek voltak nagy munkájához. Egyességeket keresett, módokat kínált, nem ment semmire. A sok gyötrelmes küzdelem kimerítette, de a vagyont nem birta megmenteni, megbukott. A dobort megütötték, a világ nem kereste okát, de ráfogta a szegény, a fiatal, a szenvedő ifjura, hogy az ő könnyelműsége miatt történt meg.

A lesújtó itélet járt szájáról-szájra, eljutott oda is, ahol drága volt a boldogsága, szent a becsülete — a menyasszonya elé.

— Uram! — így szólott egy napon a Margit apja Oszkárhoz — az ön könnyelműségét, egy világ szapulja, tiszta most már előttünk is minden. Nem gondolhatja, hogy ilyen körülmények között, leányomat, a gazdag, az ünnepelt szépséget az ön kezére bízom. Kimélje meg házuukat látogatásaitól — ha már az ön nevével

kapcsolatba hozott pletykától nem tudta, nem bírta megkímélni.

Mélyen megutáltan, csaknem könnyek között hagyta el a házat. Ki tudná azt megmondani, milyen lelki harc, milyen szivszaggató kínos bánat, keserűséggel. Űzte, hajította a szégyen, a megaláztatás, amelyet nem érdemelt meg, amelyet méltatlanul szenvedett. Elment más városba, más vidékre, ahol nem ismeri senki... Dolgozni tudott, gazdag képzettsége biztosította számára a megélhetést.

De hát mit ért ez, ha a szívében, ha a szíve keserűségén, nem bírt, nem tudott uralkodni.

Margit sokkal jobban szerette, semmint könnyen lemondjon róla. Keresett, kutatott a múltak titka után és egy szép napon, világos, tiszta volt előtte minden. Beszerezte az adatokat, bebizonyította a világ és szülei előtt Oszkár ártatlanságát, tisztázta, ragyogóvá tette becsületét, amelyet méltatlanul igyekezett hemocskolni a világ.

— Leányom, Oszkár méltó a kezére, te méltóbb vagy az övére... Készülj... Utána megyünk.

És mentek... Tüzes lovak ragadták tova a fényesen csillogó kocsit. Margitnak minden perc drága volt, sietett előbb viszontlátni a kezére érdemes vőlegényt.

A város alatt, hol Oszkár állomáson volt, gyönyörű, goudosan rendezett park mellett vitt el az utjuk. A fásor között, ott a harmatos fűven elterülve egy ifjú látott. Sikoltva állította meg a kocsit s apjával együtt az ifju mellett termett.

— Az égre Oszkár, ön itt?

— Mi történt önnel?

— Most már megmondhatom... A világ megvetését nem bírtam viselni, — új életet kereselek.

— Nem, nem, — sikolt Margit — én megmentem önt.

És megmentette a becsületét, — megmentette az életét is.

Gyula.

A czukorkák.

— Pletyka egy féltékeny asszonyról, de belejátszik a színház is.

A fiatal ur igen méltóságteljes és igen elegáns, keresztbe csikos gallérral és hosszában csikos kézelőkkel, fog egy barátot.

— Barátom, ez az isteni hölgy itt...

— Színésznő. Naiva. Oszlop.

— Mutass be körlel.

A fiatal ur be van mutatva. Az egész, mint Verne szokta írni, csak egy pillanat műve volt.

— Nagysád milyen bonbont szeret?

— Én...

— Igen.

— De igazán... uram, én nem értem...

— Boldoggá tesz vele.

Önagsága megnevezi — nem a segédeit, — melyek egyike bizonyosan Ruy-Blas kollegám lett volna, — hanem a czukorka egy nemét. Ha jól tudom, hát Suchard félet.

A fiatal ur kilenczven centiméternyire leemeli a kalapját, negyvenöt fokban meghajol, a ballábával három centiméternyit hátracsuszszan, mint Fenyvesi szokta, mikor valami szalon-figurát játszik, — és eltávozik.

Önagsága azonban nem kap bonbont.

A fiatal ur tovább rohan, miután följegyezte a Suchard-czukorkát.

Azután ugyanezt a manővert ismétli egy második, egy harmadik, egy negyedik, egy ötödik színházi szépségnél. Nem; csak négyenél. Nincs több szép, csak négy. Önagságaik megvannak lepetve, kellemesen vannak meglepetve, sőt igen kellemesen vannak meglepetve; azonban a czukorkák nem jönnek.

Csodálatos. Pedig olyan szép nyakravalója van annak a fiatal embernek. Mi lehet ennek az oka? Talán bolond az az ur?

A legelső barátot, a ki a fiatal urat bemutogatta, fölkerik, hogy fürkészze ki a titkot.

Fiatal ur (a 2-ös számú) utnak indul. Fiatal ur Nro I-et éppen Fejjes Lidinél találja, a mint kérdegeti, hogy milyen czukorkát szeret.

Hm. Ez bizonyosan valami czukorkagyarat akar Debreczenben felállítani.

Az első fiatal ur boldogan távozik, a második után.

— Te!

— Mit akarsz?

— Megbolondultál?

— Én? Soha!

— Talán zárlatot kötöttél bonbon-gyárosokkal?

— Nem vagyok én vigécz.

— Hát mit akarsz a színésznők czukorkáival?

A fiatal ur sejtelmes-boldogan s titkosan mosolyog.

— Titok...

— Mi?

— Mi? Nem azért titok, hogy elmondjam.

Találd ki. Okos kis fejtörő ez az érettebb ifjúság számára. Nézd: adva van egy szép asszony.

— Egy szép asszony. Jól indul.

— Nos hát. A szép asszonynak van egy férje. Látod? Vagyis hát érted?

— Nem egészen.

— Hát a férj ur egy idő óta elmaradozik. S ha hazatér, tele van a zsebe czukorkákkal.

— És?

— Ostoba! Ó nagysága tudni akarja, hogy melyik színházi szépségtől kapja a czukorkákat.

P.

NAPI HÍREK.

Határidő napló.

Nagy ótáhangverseny vasárnap és hétfőnapon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a köszönég saakars nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a köszönég saakars nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban. Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái: d. e. 8-12-ig u. 2-5 óráig. — Az írtató, kiadó hivatal és az iratok nyitva d. e. 9-11, d. u. 8-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Nov. 1. Halottak napja.

Nov. 5. 6. Hajtódvaszat a Guthon.

Nov. 6. Schaff János ifjúsági táncszertélye a Margit-fürdő disztermében. Beléti díj tetszés szerint.

Nov. 6. Az István gözmalom társulat közgyűlése Nov. 7. A Debreczeni vadászárság közgyűlése a városháza kisterében d. e. 10 órakor. Targy: Alapszabályok módosítása.

Nov. 15. Délután öt órakor a színházi pályázati határidő lejárata.

1893 január 7. Katonai sorshuzás a városháza nagytanácssterében. Megjelenésre felhivattak az 1872-ben született ifjak.

— Debreczen város közönségének adóalapja. Még emlékezni fognak lapunk olvasói arra a nagyszabású adó statisztikai munkára, melyet a debreczeni adókövető hivatal a pénzügyminiszter egy új reformjának az alapján kezdett meg. Óriási munka volt ez, melyet négy hónap után nappali és éjjeli munkákkal bírtak a nevezett hivatal tisztviselői elvégezni. Ez a munka tökéletesen tegnap nyert befejezést és rendkívül érdekes adatokat szolgáltat arról, hogy Debreczen város közönségének milyen az állami adózás alapját képező vagyona. A kiszámítás a földadó kataszteri tiszta jövedelme, a házbér adónak 70% a, a házosztály adónak equivalentens összege, a III. oszt. adónak a tőkekamat és nyilvános számadásra kötelezettek 10% a, a IV. oszt. adónak az évi fizetés összege után történt meg. A négy hónapi munka után az eredmény következő lett: A száz forintot meghaladó s azon alóliak statisztikai alapja kitétt 4.111.410 frt 91¹/₂ krt. Ennek az adóalapja 476.443 frt 64 kr. Levonva marad 3.634.967 frt 27¹/₂ kr. Ezen összegből leütve a beadott teher valaméások alapján kimutatott egy évi kamatösszeget, kitesz 303.005 frt 5¹/₂ krt. Marad tehát tiszta alap 3.331.962 frt 22 kr. Debreczen város közönségének tehát az állami adó-fizetések teljesítésére szolgáló statisztikai adóalapja: 4.111.410 frt 91¹/₂ kr. Debreczennek az ilyen gazdagon adózó városnak a vidéken alig akad párja.

— Országos diákkongresszus. Holnap délután 2 órakor fog megnyilatkozni a debreczeni akadémia összes polgársága abban a fontos kér-

désben, hogy a diákkongresszus miként lesz kivihető Debreczenben. E gyűlésen a főiskolai szenior, Dézsi Lajos, mint az ifjúság hivatalos vezetője fog elnökölni s itt fognak határozni a kivitel módozatai felől.

— A város jog és pénzügyi bizottsága a napokban V é r t e s s y István főjegyző elnöklése alatt össze ül és két fontos szabályrendeletet vesz tárgyalás alá. Az egyik már a rendőri és katonai bizottságon keresztül ment, a vásárpiazi szabályrendelet. A jog és pénzügyi bizottság a két szabályrendeletet valószínűleg egy ülésében tárgyalja keresztül.

— A két helyi vasut fuziója. A debreczeni helyi vasut igazgatóság tegnap délután igazgatósági ülésre gyűlt össze. Az igazgatóság tárgyalás alá vette a hatvan-utcai biromvásártéri vasut igazgatóságának a két vasut fuziójára tett részleteiben tegnap általunk bővebben ismertetett ajánlatát. A helyi vasut igazgatósága hosszabb eszmecsere után azt a határozatot hozta, hogy a két helyi vasut egyesülését a közgyűlésnek elfogadásra javasolja, hogy pedig ez minél előbb megtörténhessék, már e hó végével rendkívüli közgyűlésre hívják össze a részvényeseket. A hatvan-utcai lovasut igazgatósága a tegnapi nappal zárlatot csinált s így most már új számlára vezet kiadásait, bevételeit. A hatvan-utcai vasut új számlájával pedig a közös ülésnek számolnak be. Ezek után tehát kétségtelen, hogy a két helyi vasut fuziója még a jövő hó elejéig elintézve lesz.

— Bekény Ottokár meghalt. Debreczen város törvényhatósági bizottságának egyik buzgó tagja Mikófalusi Bekény Ottokár kidőlt az élk sorából. A városháza tetején fekete lobogó hirdeti halálát. Az ő érdemeit dicsérik a „Fonciére” debreczeni főügynökségének a sikerei. Mozgalmas, munkás és mindenek felett szorgalmas életet élt. A haláláról kiadott gyászjelentés a következő: Mély fájdalomtól lesújtott szívvel tudatjuk a legjobbj férj, atya, testvér és rokonnak néhai Mikófalusi Bekény Ottokár a „Fonciére” pesti biztosító intézet debreczeni főügynöksége főnökének, Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági tagnak, a debreczeni róm. kath. iskolaszéki és egyházbizottsági tagnak és 1848/49-iki honvédhadnagynak, élete 65 ik, boldog házassága 21-ik évében, a halotti szentségek átjatos felvétele után, f. évi október hó 31-én délután 2¹/₂ órakor, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. A boldogult földi maradványai f. évi november hó 2-án d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint, a Szt.-Anna-utcai 2547. sz. a. háztól a Szt.-Anna-utcai sarkterbe örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szentmisé-áldozat pedig f. hó 3-án d. e. 10 órakor fog az egek urának bemutatni. Debreczen, 1892. október hó 31-én. Neje: Özv. Mikófalusi Bekény Ottokárné szül. Fekesházi Terébódy Klótild. Gyermekei: Sándor és Zoltán. Testvére: Bekény Belizár, neje: Both Mária, gyermekeik: Katalin, Mária és Aladár. Sógorai: Fekesházi Tabódy József cs. és kir. kamarás és neje: Papvársárhelyi Mária; Tabódy Sándor cs. és kir. kamarás és huszárörnagy, neje: gr. Vetter Jozefin. Unokatestvére: Bekény Péter, neje: Nánássy Oláh Ilona, gyermekei: Anna, Gyula, Ilona és Juliska a többi rokonok nevében is. Áldott legyen emlékezete: A temetést az érczkoporsó-gyár tem. int. rendezi. A Fonciére Pesti biztosító intézet által kiadott gyászjelentés következőleg hangzik: A Fonciére Pesti biztosító intézet debreczeni főügynöksége fájdalommal jelenti szeretett főnökének mikófalusi Bekény Ottokár urnak múlt hó 31-én délután 2 órakor hosszas szenvedés után bekövetkezett gyásos elhunytát. Az elhunytnak hült tetemei folyó hó 2-án délután 3 órakor fognak, róm. kath. szertartás szerint, a szent-anna-utcai 2547. szám alatti házából a róm. kath. temetőbe vitetni s örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1892 ik évi november hó 1 én. Béke poraira!

— Kegyelet a holtak emlékének. Annak rögös pályának, melyen csak a kiválóan nagyok számára terem csak babér, nyugosznak a debreczeni temetőben is halottai. S ki koszoruzza meg azok sírját? A nagy közönség, melynek éltőkben

művészi, játékkal sok élvezetes perczet nyújtottak, már rég elfeledte őket, s bizonyára sirjokra sem tenne koszorút. A pályatársak kedves kötelessége ez, kik nem is késtek filléreiket összeadni, hogy a temetőben nyugvó pályatársak sirja halottak napján ne álljon sötéten, elhagyatva. A debreczeni színház tagjai ma délután koszorút helyeznek az itt eltemetve levő pályatársak B o r á n d Gyula, S z á k f i, N a g y József, L á n g D a r v a s József és S a j ó Endre sirjaira, ekként áldozva a temetőben porladozó művész társak emlékének.

— **A polgármester hadserege.** A szeptemberi közgyűlésen a debreczeni adókövető hivatal nagyon igénybe vett személyzete mellett erős hangon tartott felszólalás történt. Hogy ennek mennyiben és milyen igaza van, a körülmények beigazolták. Akkor S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester azzal a hatalmasnak tetsző érveléssel állott elő, hogy o t t e g é s z h a d s e r e g d o l g o z i k. Talán éppen ebből az elvből kiindulva nem szaporította meg a polgármester e hadsereget a háboru legzavarosabb napjaiban, mikor a pénzügyminiszter a debreczeni pénzügyigazgatóság útján arra szólította fel a várost, hogy a küszöbön álló nagyszabású adóreformok keresztülvitelének alapjául szolgáló statisztikai munkálatokat készíttesse el. A polgármester azt kívánta, hogy e munkát az adókövető hivatal személyzete végezze el, nehogy valahogy erre is külön kiadása legyen a városnak. Mikor ezt a tisztviselők megtudták azzal állottak elő, hogy a nemes városnak szívesen elengedik e g y e g é s z h a v i fizetésüket, csak az óriási statisztikai munka alól mentse fel őket. Akkor a polgármester ezt a hadsereget kívánságára fejenként száz forint kilátásba helyezett tiszteletdíjjal lepte meg s a munkát meg is kezdték. Négy hónapig félre kellett tenni a folyó munkát, csupán az adózó felek könyveit irták be, vagy azoknak szolgáltak felvilágosítással, különben pedig folyt a munka szakadatlanul. Időközben, mert gyorsan végezni nem voltak képesek, jött a pénzügyigazgatóság u k á z a a városhoz, melyben a vonatkozó törvényre tekintettel arról értesítik a várost, hogy s z a p o r i t t a s s a m e g a z a d ó s t a t i s z t i k á n d o l g o z ó h a d s e r e g e t, különben kénytelen lesz a város terhére ő rendelni ki embereket. Ebből aztán az következett, hogy a száz forintos honorárium reményében a tisztviselők hónapok alá csapták a hivatalos munkát és azt odahaza éjjel is folytatták, míg végre be tudták fejezni. És már most mondja valaki, hogy az adókövető hivatal személyzetének, a polgármester e hadseregének a szaporítása nem égetően szükséges. És a kis hadsereg most ha fáradott is, legalább volt méltánylás, m e g i g é r t é k neki fejenként a száz forintot.

— **Halottak napja.** Ma van Mindenszentek ünnepe. E róm. kath. ünnepen a debreczeni állami hivatalokban sehol sem tartottak hivatalos órákat. Délelőtt kilencz órakor a róm. kath. templomban énekes nagy mise volt, melyen M a k u c z Ernő róm. kath. segéd lelkész segédlettel celebrált. Holnap reggel kilencz órakor ugyancsak a róm. kath. templomban gyászmise lesz a megholt lelkek, lelki üdvösségéért.

— **Sörgyár Debreczenben.** A Debreczenben tervezett sörgyár ügyében a helybeli birtokosok és pénzügyezetek képviselői értekezletet tartottak. A feltételeket tanulmányozó küldöttség kielégítő, sőt biztató jelentése folytán az értekezlet kimonodta, hogy egy sörgyárt Debreczenben szükségesnek és jövedelmezőnek tart. A sörgyárt azonban oly nagy terjedelemmel kell alapítani, hogy az a kőbányai sörgyárakkal kiállja a versenyt. Kicsiny alaptőkével rendelkező gyár nem számíthat arra, hogy a vidéki piacot elhódíthassa; az ilyen hamar agyonnyomná az erősebb vállalatok. Ennélfogva legalább is egy millió frt. alaptőkével kell működését megkezdnie a debreczeni sörgyárnak. Az értekezlet pénzbeszerzésére vonatkozó munkálatait egy küldöttséget bízott meg,

a mely érintkezésbe fogja magát tenni helybeli, budapesti és külföldi pénzügyezetekkel a vállalatban való részvétel tárgyában. E küldöttség tagjai: dr. Király Ferencz országgyűlési képviselő, Berger Henrik, Hollaender Gyula, Komlóssy Dezső, Fürst Ödön és Hollaender Dezső. — A sör megadóztatására és az állami kedvezményekre vonatkozó adatok beszerzését a pénzügyminisztertől dr. Király Fezencz vállalta magára. Vajha ezen jövedelmezőnek ígérkező nagy ipari vállalat iránt a debreczeni közönség olyan érdeklődést tanúsítana, hogy azzal tehetővé tenné sok fontos tekintetből kívánatos megalakulását.

— **Lánczida a Kondoroson.** Egy élelmes debreczeni birtokos tréfás fogadást tett a napokban. A fogadás alapját az képezte, hogy ő az alig egy ól széles és Debreczen alatt kavargó „Kondoros” folyócskán három óra alatt képes egy lánczidat teremteni. Először a társaságban, hol a kérdés felmerült jókat nevettek ezen a kijelentésen; de mikor ő fogadást ajánlott, kezdtek komolyan mérlegelni a dolgot. Végre is fogadás történt s tegnap délután kimentek a „Kondoros”-hoz, egy csengő-bongó echós szekéren. Az élelmes fogadó két czölöpöt veretett le az innenső, két czölöpöt a tulsó parton. A szekérről lekötötte a lánczot és a parton lévő czölöpökhöz erősen, keresztül a vízen kifeszítette. Ekkor aztán elkezdődött a jóízű kacagás, mert hát ez még nem volt elég az üdvösségre, ez még nem volt hid. Kapta magát a mi fogadást ajánlott birtokosunk és a szekér oldal és alsó deszkáit leszedette és keresztül fektette a kifeszített lánczra. De már erre pompás hahota következett, mert a fogadást akármilyen tréfás uton is, de megnyerte. Így történt meg, hogy a tizenkilencz században már három óránál is kevesebb idő alatt képesek lettek az emberek lánczidat építeni — persze csak a Kondoroson. A vállalat pedig kifizette magát, mert a tréfás fogadást kedélyes mulatsággal tetézték be.

— **Légyott a toronyban.** Toronyban valóban pompás dolog légyottot adni, kivált ha ugyan vele az ember, mint a nagy templom toronyával — ott egy se lehet tudni, hogy hányat ütött az óra. Ez a légyott, melynek színhelye a debreczeni templom tornya volt, megtörtént. Pompásabb helyet a sokat zaklatott szerelmes pár alig kereshetett volna magának. Ki is merne arra gondolni, hogy valaki a templom tornyában adjon légyottot. Járván pedig addig a korszó, addig a kutra, míg el nem törik, ez is csak kiviláglott. Két gyermekifjú, akiknek egymás iránti viszonyait ellenezték a szülők, eijártak rendesen a templomba — oda eljár mindenki. Egyszer csak azonban mindketten eltűntek s menedéket kíváncsi tekintetek elől a torony lépcsőházában találtak. Tegnapelőtt azonban a légyottal felsültak, s most már örökre vége a bizalmas légyottozásnak. Ezek a modern gyermekek — olyan leleményesek.

— **Blaha Luiza koszoruja.** Minden esztendőben, halottak napján a szépen földiszított siron kigyulnak a mécslámpák. B l a h a Jozsef, a debreczeni színház egykori karnagyának sirja az, melyre a hálás hitves, nemzetünk csalóganya az utóérhetlen nagy művésznő: B l a h a Luiza, minden évben leteszi az emlékezet koszoruját. B o r á n d György, a színház földismestere gondoskodik a művésznő meghagyásából, hogy a sir kellően földiszítve legyen.

— **Katonai előléptetések.** A helyben állomásozó 39. gyalogezredben százados s a előléptetett K o v á c s János főhadnagy; főhadnaggya: G r e i f Gottfried hadnagy; — hadnaggyokká: B u r g e r Miklós és P o l l á k János, — valamennyi n o v e m b e r elsejével.

— **Husz koronás aranyok Debreczenben.** Alig látott napvilágot a sok husz koronás arany, mar is felesapott a ázsioja. Debreczenbe igen szép számú mennyiség érkezett meg, melyekből az államvasuti üzletvezetőség személyzete kapott tegnap fizetés fejében egy-egy darabot. Igaz ugyan, hogy mindenkinek nem jutott és éppen ezért a kíváncsiság felesapta a tíz forint értékű husz koronás aranyoknak az árát. Hol tíz, hol husz, sőt harmincz, negyven krajczárt fizettet rá husz, sőt másik pénzkedvelő halandó, aki egy ilyen aranynak a birtokába akart jutni. Az aranyok most már forognak kézzől-kézre s nem sokára ágió nélkü juthat birtokába a szegény ember is.

— **Az ujjoncok első gyakorlata.** A helyben állomásozó 39. gyalogezrednél szolgáló ujjoncok első kivonulása és nagyobb gyakorlata ma volt. Először a katona zenekar kísérte ki őket a nyulásra, nem maradtak el közelükből a vidékről, a heti vásár alkalmából bejött atyafiak is.

— **Heti közlöny a főiskolában.** A kollegium kebelében a magyar irodalmi társulat már 1855 óta fentart egy heti közlönnyt, a mely a kör szellemi termékeit szokta reprodukálni. Ez mindez ideig i r v a jelent meg e g y példányban, ezentul több példányban fog megjelenni hektograffal sokszorosítottván.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Mendelovics Lajos nejjével Reismaun Rózsikával, Adolf, Hermína férjével Braun Miksával, Balla férjével Boros Izidorral és unokái Rónai Vilma és Boros Anna az összes rokonság nevében is — bánatos szívvel jelentik forrón szeretett anyjuk, anyósuk és nagyanyjuk M e n d e l o v i t s Mksáné szül. Rosenthal Máriának élete 58 ik, özvegyiségének 2 ik évében, folyó hó 30-án éjjel, hosszú kínos szenvedés után történt gyászos kimúltát. Megboldogult drága halottunk hült tetemei folyó év november hó 1-én d. u. 2 órakor fognak Széchenyi-utcza 1770. számú háztól az izr. sirkertbe örök nyugalomra kísértetni. Debreczen, 1892. október 31-én. Bőke lengjen drága porai felett!

— **Teljes holdfogyatkozás** lesz november negyedikén, mely részben nálunk is látható lesz. Kezdődik délután 3 óra 25 perczkor, nálunk látható fel öttől kezdve s vége esti 6 óra 25 perczkor lesz.

— **A reformáció emlékűnepe.** Tegnap délután ülték meg a kollegium dísztermében a reformáció emlék-ünnepét, a hol a nagy számú és intelligens hölgy közönségen kívül jelen volt Dr. E r d ő s József rektor professor vezetés alatt az akadémiai kar s a helybeli ev. ref. lelkészek közül D i c s ő f i József. Az ünnepélyt a főiskolai énekkar éneke nyitotta meg. Ezután nagy hatású alkalmi beszédet mondott Dr. E r d ő s József ak. igazgató. P ó t o r Elemér 4. é. th. alkalmi költeményének elszavalása után D é z s i Lajos főiskolai szenior, mint az ünnepélyt rendező hittanszaki önképző társulat elnöke, olvasta fel „Szegedi Kis István élete és működése” című értekezését. A csinos felolvasást élvezettel hallgatta az emelkedett hangulatban levő közönség. Az ünnepélynek mintegy folytatását képezte azon vacsora, melyen a hittanhallgatókon kívül az akadémiai tanárok közül is többen jelen voltak. Először D é z s i Lajos főisk. szenior emelt poharat s következőleg szolt: A reformáció korának tanulmányozása közben két érdekes szokás ragadta meg figyelmemet. Az egyike az, hogy a wittenbergi egyetemre ment magyar ifjak ott társulatot alakítottak, mely társulat többször összegyűlt közös vacsorára. Az étel megválasztása, elkészítése, s a hozzá szükséges pénz beszedése a közölők választott senior tiszte volt. A másik az, hogy Melancthon, a wittenbergi egyetem rector professor a egy asztaltársaságot szervezett, melyen az ő elnökléte alatt több tanár és az akadémiai ifjuság egy része — köztük magyar ifjak is — összejöttek közös étkezésre s vidám kedélyes beszélgetésre. A tanárok a tanteremben tudományuk fátylájával világítottak, — kedélyekkel melegítettek, szellemöklék villanyoztak. Mind a két szokást itt egyszerre ujtottuk fel a reformáció ez emlék vacsoráján, ezért marad felejthetetlen emlékü e vacsora önképző társulatunk és az egész hittanhallgató ifjuság előtt. — A tanszéket, honnan a reformációk utódai a szellemi világosságot, tiszteletünk s becsülésünk övezi, itt tanárainkat kedélyünk, szívünk melegevel, szeretetünkkel rajongjuk körül. E szívünkbeli származó őszinte szeretetnek adok én most kifejezést, midőn kívánom, hogy Isten a mi szeretve tisztelt tanárunkat, élén a mi Melancthonunkkal, a mi iskolánknak, Önképző társulatunknak, asztaltársaságunknak elnökével Nt. Dr. Erdős József igazgató urral sokáig éltesse. Erre Dr. E r d ő s József választott általános figyelemben, poharat az ifjuság jövőjére emelve; harmadik toasztotó Harsányi Sándor volt, poharát a tanárkar s családjaik egészségéért ürítve; Balogh F. az ifjuság lelkesedésétől kísérve szép beszédben a colleg. fejlődéséért ürített poharát; Dr. Öreg János szellemes fordulatokban gazdag beszéde folyamán jutott el arra a meggyőződésre, hogy: „borban az igazság”; Csiky lelkes beszéd-

ben az ifjúságot, Öreg J. Csiky, Diószegi Dicsőffy, Dicsőffy az ifjúságot, Szabó F. Balogh Ferenczet éltették. S mit tudom én még kik és kik nem emelték poharaikat solidáris érdekekben. A szellemes és gyönyörködtető toasztoknak egész sorát hallottuk ott. Beszéltek még az estebéd folyamán másodszor is Balogh F. a költészetre, Jóó István Zvingli emlékére, Balthazar az ifjúságra, Csiky Kiss Áron-ra üritve poharaikat; Tóth Sámuel ismét az ifjúságra. Az éjfélig együtt maradt társaság a lehető legjobb kedélyben töltötte az időt, s bizonyára mindazok, kik ott voltak kellemesen fognak mindég visszaemlékezni az ott eltöltött pár órára.

— **Olyan nincs!** Hárman voltak együtt s ittak, iddögáltak. Az a harsa-bajuszu legény, szót szóba öltvén, gonosz pillantás kíséretében azt találta kibökkenteni, hogy köve kell hinni az asszonynak! **K a m a r á s** Pali mintha megcsipték volna, vörös, duzzadt öklével olyant vágott az asztalra, hogy az üvegek csilingelve tánczra perdültek.

— Asszonya válogatja, ecsém; mér' mer nem hibít az enyém. Ugy áll az a hűségben, mint a Sion hegye!

Meg se mukkant az a vigyorgó legény, csak prűszkölt és kőhécsejt; azt mondotta, hogy cigányutczára szaladt az itala. Hogy, hogy nem Kamarás Pali elkedvetlenedett, valami szorongás fogta el, nem volt maradása... Ejh! mit kőhög az az ember! Egyet pődrött a bajusza, aztán felugrott az asztaltól s olyan pillantással, mintha megakarná enni a világot, felordított: **Olyan nincs!** Nincs hát! és kirohant a csapszékéből. Ugy vert a szíve, maga sem tudta, miért? Hát azért, hogy van biz' olyan! Van olyan asszony, ki az urát sárgarépával eteti s szeretője karjaiban neveti. Van olyan asszony, a ki, míg az ura koresmába jár, enyeleg a legénynyel. Van bizony, a ragyogóját, de ne legyen többet! Kamarás Pali nagyot rugott az ajtón, mely recsegve, ropogva szakadt föl s Pálnak ahg volt ideje az ablakon át kerekét oldani. Kamarás Pali a szegéről hirtelen lekapta a puskát s utána lött, aztán az asszonyra fogta, de csüggedten leeresztette. Hej! mindig volt ilyen asszony, miért ne maradna meg ez az egy mikor olyan szép az isten-tenadta! Szegény Pali még ki sem sirhatta magát, már is jöttek érte a csendőrök. Dorogról hozták **D e b r e c z e n b e**, mert Serdült tomporát ugyancsak megsőrézte.

— **Vesztett macska.** A Borz utcán tegnap riadalmat idézett elé egy veszett macska futkározása, amely előbb a **L é l e k** Györgyné disznóját marta meg. A macskát aztán üzőbe vették, de annak gyorsabb volt a lába s futott arra a mi éppen az útjába akadt. Persze ez még inkább megriasztotta azokat, akik tudták róla, hogy az veszett macska. Végre aztán nagy hű hó után agyonütötték a veszett macskát, amely csak akart embert marni.

— **A regále-kártalanítási jövedelem és a községek.** A regále megváltási törvény, mint tudva van, elrendeli, hogy ha az 1893-ik évtől kezdve az államnak az italmérsi jövedékből eredő tiszta jövedelme többet tenne, mint a mennyi a kártalanítási tőke kamatainak s törlesztési járulékaiknak fedezésére szükséges, a többletből a törvényhatósági joggal bíró városok 30, a rendezett tanácsu városok 20%-ot kapnak és 10%-ot azon községek, melyek az italmérsi jogot a kártalanítási törvény hatályba léptekor nemesi birtok jogán, kiváltság alapján, mint jogi személyek 1848-ban és azóta önjogon gyakoroltak. Kétségtelen, hogy az italmérséből eredő tisztajövedelem a jövő évben is jelentékenyen megfogja haladni a kártalanítási tőke kamat és törlesztési szükségletét és így elő fog állani a városokra és községekre nézve a részesedésnek esete. Tekintettel azonban arra, hogy a leszámolás nem végezhető a dolog természetétől fogva oly időben, hogy a kivetés még 1893-ban megtörténhessék, a városok és községek részesedési járulékat csak 1894-ben fizetik.

— **Véres halált** szenvedett ma délelőtt a nagy-várad-utcán egy kis publi kutya. A sebesen robogó helyi vasut kereké alá került, ahonnan erősen összeroncolt testtel maradt a síneken. A jövő-menőkben még egy ilyen kis kutya elpusztulása is sajnálkozást keltett. De hát kitudja, hogy nem öngyilkossági szándék terelte-e az ebfit a véres halálra. Levelet nem hagyott hátra, hát a rendőrség ezt nem konstatálhatta. Hulláját beszállították a gyepmesteri telepre.

— **Édes tolvaj.** Mielőtt libapásztor lett volna, az iskolában minden elköltendő krajczárnak közvetítője volt. Mikor arról volt szó, hogy szentjánoskenyérért vagy krumplicukorért kellett indulni, ő volt mindég a vállalkozó, de annyi ravaszág volt benne, hogy felét az uton megette. Később ez a szép foglalkozási ág az iskola törvény szabályaival szemben megszakadt. Még azt sem tudta, mikor mint pásztornak izzott a nap hátára, hogy ez most cukortartalmat nevel a szőlőben. Sőt az élet keserűségei is utól érték és semmiféle édesség nem volt vele szemben. Egyszer csak egy rövid hír, a hogy a csendőrség hivatalosan adja, hogy Dobák László kárára egy köpű mézet elloptak. Hanem azt nem mondja meg a csendőrség, hogy ki lopta el, mert ő nála csak egy bizonyos abszolút: az is **m e m e r e t t e n t e t t e s**,

— **Elveszett kutya.** Egy kis egész szürke kutya, csak a lábahegyei barna, hosszú fülű, bőrs nyakrafaló piros posztóval beszegeve, csörgő a nyakán, Plüs névre hallgat, elveszett. — A ki megtalálja, megfelelő jutalmat kap. Hozandó Péterfia 1089 sz. Ececlésia ház, emeletre, balra.

Színház.

* **Nőemancipáció.** Sziget Józsefnek a humortól pezsgő énekes vígjátéka szép közönséget vonzott színházunkba. De meg is érdemelte a tegnapi előadás azt, hogy szép közönség élvezze végig. Örle y Flóra olyan kedves alakot mutatott be, olyan sikkal játszott és tánczolt, hogy a közönség többször zajosan tapsolta. Kitűnő alak volt **R ó n a s z é k i** a vén huszár, **L o c s a r e k n é** a **F r u z i n a** vén kisasszony szerepében. A többi szereplők is hozzájárultak, hogy összevágó, sikerült estét mutathassanak be.

* **A november havi munkatervét** a színház igazgatósága már benyújtotta a színházi bizottsághoz, mely azt nagyban — egészében, helyben hagyta. E munkaterv szerint **n o v e m b e r** havában színe kerülne: operette 12 estén; dráma és színmű, továbbá vígjáték 5—5 estén, népszínmű 4 és bohózat 3 estén. Újdonságoknak ki van tűzve. **A k i r á l y m u l a t**, Hugo Victor hatásos tragédiája, **S z e r e n c s e f i** Millöcker operettje és **A k a t o n á s k i s a s s z o n y** című operett, melyet **M e g y e r i D e z s ő**, a kolozsvári nemz. színház tagja irt. **E h ó 11-én** **K a t o n a** József születésének százéves forduló napját a színház „**B á n k b á n**” előadásával ünnepli meg.

* **Helyi termék a debreczeni színpadon.** A színház igazgatóságához ismeretlen szerző kezéből „**A v e z é r c z i k k**” című egy felvonásos vígjáték érkezett, melyet a színház dramaturgjai előadásra elfogadtak. Bemutatóját még e hónapban megtartják.

— **A magyar kir. meteorológiai intézet időjelzése november 1-én:**

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 45 p.)

ä = változó felhőzet, **g** = enyhe.

Legujabb.

A helyzet tisztázása.

Budapest, nov. 1. (A „D. H.” ered. távirata.) A kormány meg fogja ragadni az első alkalmat, hogy a képviselőházban az összes egyházpoltikai kérdések rendezése felől a legszabatosabb formában nyilatkozzék

42%-es egyezség.

Nagyváradról sürgönyzi levelezőnk, hogy Hlatky Endre, a Möriz Pál-fele csödtőmeg gondnoka, a hitelezőknek 42 százalékos egyezséget ajánl. Valószínűleg elfogadják.

A kolera Budapesten.

A közbejött vasárnap következtében a kolerabetegedések számában ismét emelkedés történt. Ez az emelkedés azonban a korábbi, hétfő-

ről szóló kimutatásokhoz viszonyítva, korántsem aggasztó. Tegnap éjféltől ma éfélig a főváros területén összesen 22 egyén betegedett meg kolera-gyanus tünetek közt; héttel több mint a szombat éjféltől vasárnap éjfélig terjedő időben.

Ebből 20 beteg az üllői uti barakk-kórházba került, a hol a 9 gyógyultat elbocsátottnak s az 5 elhalt betegek a leszámításával, az ápolt betegek száma 71; hattal több, mint vasárnap éjfélkor volt. A budai barakkba két új beteget szállítottak be, h á r o m elbocsátott s a betegek jelenlegi létszáma Budán 16; egygyel kevesebb, mint tegnap éjfélkor volt. A két kórházban tehát jelenleg összesen 87 beteget ápolnak.

Szárnyrabocsátott rémhírek.

Tegnap este tíz óra tájban, a bécsi gyorsvonat megérkezése után az a rémhír terjedt el a fővárosban, hogy a vonattal utazott gróf Szapáry Gyula miniszterelnök ellen Tótmegyer vasuti állomás közelében merényletet követtek el. A rémhír szerint az ismeretlen merénylő két golyót rőpített a miniszterelnök kocsjába, de egyik sem talált, a mint hogy nem is találhattak, mert azokat senki be nem lötte a miniszterelnök kocsjába. Az egész rémhír keletkezésének magyarázata az, hogy Tótmegyer közelében valaki, alkalmasint részegségében nagyobb követ dobott a vonat elé, mely e miatt késést is szenvedett.

REGÉNY CSARNOK.

Hazugságok.

— Regény. —

Irtá: *Bourget Paul*, fordította: *Kuti Zsigmond*.

5

Ezen fáradságos feladatnak láterság — és kitarással felelt meg, a nélkül, hogy egy panasz lebbent volna el ajkairól. Ama régi párisi népdalokban megénekeltek munkásnőkhöz hasonlított kiket a kemény, megerőltetett munka fáradalmait után egy ablakba gondosan nyíló rózsá vi-gasztal.

Emilia rózsája kis öcsce volt, egy bájos gyermek, kifejezésteljes szemekkel, ki nénye gondoskodását az iskolában tanított gyors előremenetelével viszonzta; egy bár ritka élvezet az örömeiben szegény nőnek, Renné korán kezdett vereseket irni és az e fölött tulboldog Emiliát költői ömlengései bizalmassává tette. Midőn Fresnau 6 hónapra Vincy asszony halála után Emiliát nőül kérte; ez csak azon feltétel mellett egyezett kérésbe, ha megígéri, hogy Páris el nem hagyja és hogy öcsce úgy mint eddig továbbra is náluk marad és egyedül költői hivatásának élhet.

Fresnau szívesen egyezett e feltételbe. Ő egyike volt azon jószívű, igénytelen természeteknek, kik ellenvetés nélkül teljesítik azok legkisebb óhaját is, kiket szeretnek. Emiliát már 1865-ben szerette meg, midőn véletlenséggel folytán a Saint-André iskolában René correpetitora lett.

A közös teher közelebb szokta hozni egymáshoz az embereket és Fresnau sorsa nagyon is hasonló volt Emiliáéval. Nem mondott-e ő is le minden önző reményről, minden személyes nagyra vágyásról, egyedül ama feladatnak élve, hogy vagyombukott elhalt atyja adósságait törleszse?

1858-tól 1872-ben történt házasságáig 20 ezer frankot törlesztett és mindezt leczkéinek jövedelméből, melyeket 5 frankjával adott. Anyira el volt telve a munkával, hogy ideje sem volt haszontalan álmodozásra. Emilia iránt érzett szerelme életének első regénye volt. Taconet abbé szívesen egyezett e házasságba és így René gényusza egy rabszolgával többet számíthatott.

Larche Klaude ezen részleteket melyek mind hozzá járultak költői tehetségének és jellemének fejlesztéséhez jól ismerte.

Naiv lelkek.

Mosolyal ajkán lépett Klaude a szűk ebéd-
lőbe, hol Fanni állítása szerint a társaság tar-
tózkodott. Itt volt mindenk előtt René, a ház-
nép nézete szerint ma, egy nem mindennapi
esemény hóse; azután Fresmann asszony férjé-
vel és végre Offeral asszony egy irodaigazgató
neje, Angelika és Rozália nevű leányaival. E 6
személy egy díofa asztal körül hasonló anyag-
ból készült székeken ült; utóbbiak azonban ló-
szőrrel bélelve és bőrrel bevonva voltak, de hos-
szas használat következtében meglehetősen kopó-
tan néztek ki.

Emilia atyja még vidéki tartózkodásuk ide-
jében vette ezen ebédtői berendezést, mely csak
is a pedans tisztaságnak köszönhetette, hogy még
létezett Egy kicsiny kályha egy csó által a ké-
ménynyel összekötve állt a szegleten.

A szoba egész berendezése a háziasszony
takarékoságáról tanuskodott. Csak Renné szobá-
ja képezett kivételt. Itt a luxust egy rézlánczon
megerősített porcellán függő lámpa, és a fal-
kon függő rézmetszetű képek és ókori emlékek
képviselték.

(Folyt. köv.)

**A debreczeni (Balogh M.-féle)
agyag- és porcellán kályhagyár**

— a hazai kályhák között eddig legjobb fűtőképes-
ségű és igen tetszetős külsejű —

cserepkályhái

kaphatók gyári áron, díjmentesen a házhoz szállítva és fellálítva,

Lichtenstein József

vaskereskedőnél.

DEBRECZENBEN, — Piac- és Czegléd-utca sarkán a Debr. első takaré-
pénztár épületében, aki árlappal is kívánatra ingyen szolgál.

Ugyanott dúsan felszerelt raktárában kaphatók gyári áron a leg-
kitünőbb minőségű vaskályhák fa és szén fűtésre, mindennemű gazdasági,
épület s. a. t. felszerelések, különösen nagy raktár gyári áron takaré-
konyhákban és tűzhelyekben, konyhafelszerelésekben és főzőedényekben.

SZŐNYEGEK,

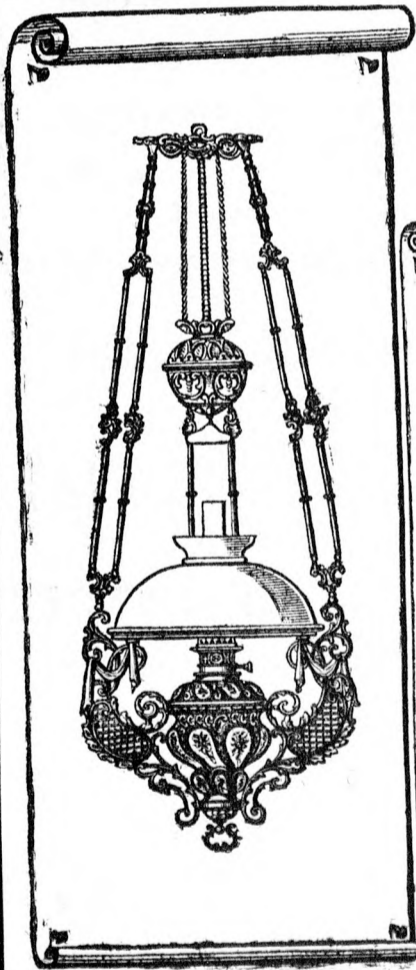
Függöny, ág- és asztalterítők
butor szövetek, viaszkos vásznak
nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégénél.

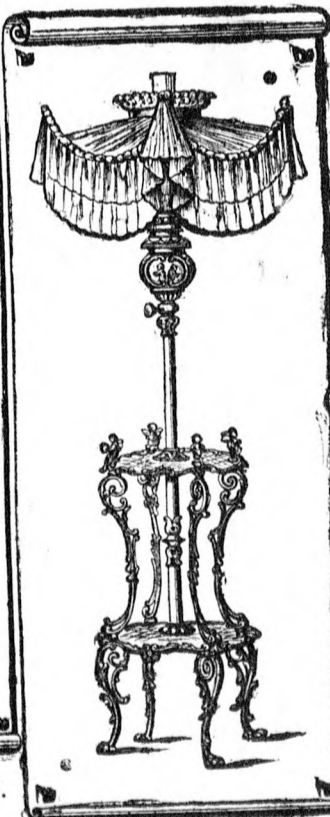
DITMÁR-LÁMPÁK

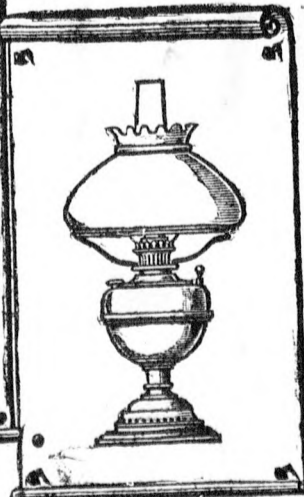
Gyári védjegy.

CSILLÁROK ÉS FÜGGŐ LÁMPÁK.

ÁLLVÁNY LÁMPÁK
csipke ernyővel.

FAVORIT-LÁMPA
gömb-lánggal.

DITMÁR 1892/93 ÉVADRA

szóló remek újdonságai ismét bizonyít-
ják, hogy a petroleum lámpák tökéle-
tessége haladt s a jelenkor világítási
igényeinek megfelelnek.

DITMÁRLÁMPÁK

izlésteljes alakjuk
kitünő kivitelűek
LEGNAGYOBB VILÁGÍTÓ EREJŰEK.
s hihetetlen olcsó áruk által
a világ-piacot meghódí-
tották.

Raktár BUDAPESTEN,

**V., József-tér,
fürdő- és Nádor-utca sarkán.**

Kristály tiszta, szagtalan, csak 50 foknál gyulekony. vakító fehérségű lánggal ég.
Díjtalan házhoz szállítás.

DITMÁR R. biztonsági szalon petroleum

első rangu szaktekintélyek által mint legkitünőbb világító anyag elismerve,
hamisítatlan valódi minőségben kapható egyes egyedül DITMÁR R. raktárában, Budapest, Felső- és Nádor-utca sarkán.
Teljes kezesség suly és minőségért.

Legfinomabb mérséklő-lámpaolaj, szines és fehér szalon-gyertyák.

Legkitünőbb vilá-
gító anyag!

Felül nem mult
minőség!

